

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту
прав споживачів житлово-комунальних послуг

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України «Про житлово-комунальні послуги» (Відомості Верховної Ради, 2018, № 1, ст.1):

1) частину першу статті 1 доповнити новим пунктом 13⁻¹ такого змісту:

«13⁻¹) тарифна декларація – затверджений уповноваженим органом документ, що містить визначені законом відомості про економічне обґрунтування, розрахунок (структуру) та складові ціни (тарифу) на житлово-комунальну послугу;»;

2) частину першу статті 3 доповнити пунктами 7, 8 такого змісту:

«7) забезпечення економічної обґрунтованості та прозорості формування цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги, відкритості та доступності для споживачів інформації (у тому числі у цифровій формі) про процедуру формування, структуру (розрахунок) та усі складові цін (тарифів);

8) відповідальність виконавців комунальних послуг та управителів багатоквартирних будинків за формування та застосування цін (тарифів) на послуги відповідно до вимог законодавства, а також за достовірність розрахунків під час визначення вартості наданих споживачам послуг.»;

3) пункт 2 частини першої статті 7 після слова «послуг» доповнити словами «відповідно до вимог закону щодо відкритості та прозорості цін (тарифів) повну», а після слова «інформацію» доповнити словами та символами «, у тому числі у цифровій формі.»;

4) частину четверту статті 9 доповнити абзацом третім такого змісту:

«При формуванні рахунків на оплату послуг виконавці комунальних послуг та управителі багатоквартирних будинків зобов'язані у кожному рахунку надавати споживачу інформацію про нараховану плату, а також про заборгованість (у разі її наявності) окремо за кожний розрахунковий період, а у випадку застосування іншого механізму нарахування плати за послуги, ніж розрахунковий період, – інформацію у доступній для споживача формі про механізм нарахування плати та заборгованості.»;

5) частину першу статті 10 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Встановлення цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги, а також зміна таких цін (тарифів) здійснюється з дотриманням визначених цим законом вимог щодо складання та затвердження тарифної декларації. Складання та затвердження тарифних декларацій здійснюється тими ж самими органами, які

відповідно до законодавства уповноважені на складання та затвердження цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги.»;

б) доповнити статтями 10⁻¹, 10⁻² такого змісту:

«Стаття 10⁻¹. Тарифна декларація

1. Одночасно із ціною (тарифом) на житлово-комунальні послуги (крім послуг з управління багатоквартирним будинком, у якому створене об'єднання співвласників багатоквартирного будинку) у якості обґрунтування складається тарифна декларація, яка затверджується рішенням уповноваженого органу разом із встановленням відповідної ціни (тарифу). Тарифна декларація щодо тарифу на послуги з управління багатоквартирним будинком, у якому створене об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, складається у разі прийняття загальними зборами відповідного об'єднання рішення про необхідність складання тарифної декларації.

2. Відсутність тарифної декларації унеможлиблює введення у дію ціни (тарифу) на житлово-комунальні послуги (крім послуг з управління багатоквартирним будинком, якщо загальними зборами об'єднання співвласників такого багатоквартирного будинку відповідно до частини першої цієї статті не прийнято рішення про необхідність складання тарифної декларації).

3. Тарифна декларація повинна обов'язково містити наступні відомості щодо ціни (тарифу) на житлово-комунальні послуги:

- 1) економічне обґрунтування;
- 2) структуру (розрахунок) витрат;
- 3) детальну інформацію (відсоток у структурі, числове значення та усі внутрішні елементи) щодо наступних складових ціни (тарифу):
 - виробнича собівартість;
 - адміністративні витрати;
 - витрати на збут (за наявності);
 - інші операційні витрати (за наявності);
 - фінансові витрати (за наявності);
 - інвестиційна складова (у разі її включення до ціни/тарифу);
 - прибуток;
 - податки та збори.

Стаття 10⁻². Доступність тарифних декларацій для споживачів

1. Виконавці комунальних послуг та управителі багатоквартирних будинків повинні на постійній основі забезпечувати відкритий доступ до тарифних декларацій (у тому числі тих, які стосуються цін та тарифів на послуги за минулі періоди), затверджених рішеннями уповноважених органів.

2. Тарифна декларація протягом трьох робочих днів з дня її затвердження розміщується у відкритому доступі на офіційному веб-сайті уповноваженого органу, який її затвердив, а у випадку, якщо такий уповноважений орган не має офіційного веб-сайту - на веб-сайті органу державної влади вищого рівня або органу місцевого самоврядування, який утворив такий уповноважений орган.

3. Усі рахунки на оплату житлово-комунальних послуг повинні в обов'язковому порядку мати придатний для зчитування електронний

ідентифікатор (QR-код), який забезпечує доступ до тарифної декларації, яка стосується ціни або тарифу, згідно яких складено рахунок на оплату послуги, в електронній формі на веб-сайті, на якому тарифна декларація розміщена відповідно до вимог цієї статті.

4. Інформація про формування цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги, відомості щодо цін (тарифів), а також будь-яка інформація про складові цін (тарифів) належать до інформації, доступ до якої не може бути обмежений, крім випадків, прямо передбачених законом.»;

7) у статті 26:

частину четверту доповнити абзацом шостим такого змісту:

«Виконавець комунальної послуги або управитель багатоквартирного будинку не має права обмежувати або припиняти надання, а також відмовляти у наданні індивідуальному споживачу житлово-комунальних послуг, передбачених цим Законом, з причин відсутності у виконавця комунальної послуги або управителя багатоквартирного будинку договірних відносин з іншими споживачами або наявності будь-яких претензій до інших споживачів.»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. У разі неправильного розрахунку виконавцем комунальної послуги або управителем багатоквартирного будинку за надані споживачу за будь-який період житлово-комунальні послуги плати, яка буде зазначена у виставленому рахунку на оплату відповідної послуги або в іншому розрахунковому документі, наданому споживачу або третім особам, такий виконавець комунальної послуги або управитель багатоквартирного будинку зобов'язаний відшкодувати споживачу усі завдані збитки (шкоду) та додатково сплатити йому штраф у розмірі різниці між неправильно розрахованою платою за надані послуги та фактичною вартістю таких послуг (але не більше десятикратного розміру фактичної вартості послуг за відповідний період).»;

8) розділ VI «Прикінцеві та перехідні положення» доповнити пунктом 7⁻³ такого змісту:

«7⁻³. Тимчасово, на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, виконавцям житлово-комунальних послуг забороняється обмеження або припинення надання житлово-комунальних послуг споживачам, які проживають на територіях областей, у межах яких знаходяться території ведення активних бойових дій або тимчасово окуповані Російською Федерацією території відповідно до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, крім випадків, коли таке обмеження або припинення є необхідним для ліквідації аварій, проведення аварійно-відновлювальних чи невідкладних ремонтних робіт. Надання відповідної житлово-комунальної послуги поновлюється невідкладно після усунення причин, що зумовили її обмеження або припинення.».

2. Статтю 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (Відомості Верховної Ради України, 2011, № 32, ст. 314) доповнити новою частиною восьмою такого змісту:

«8. Не належить до інформації з обмеженим доступом інформація про формування цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги, відомості щодо цін (тарифів), визначені законом, а також будь-яка інформація про складові цін (тарифів).».

У зв'язку з цим частину восьму вважати частиною дев'ятою.

3. У пункті 13 частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (Відомості Верховної Ради, 2016, № 51, ст.833) слова «та змінює їх за результатами перевірки або моніторингу» замінити словами та символами «змінює їх за результатами перевірки або моніторингу, а також складає та затверджує тарифні декларації щодо таких цін і тарифів у порядку, встановленому законом».

4. У Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997, № 24, ст.170):

1) пункт «а» частини першої статті 28 доповнити підпунктом 2⁻¹ такого змісту:

«2⁻¹) затвердження тарифних декларацій щодо тарифів на житлово-комунальні послуги у порядку, встановленому законом;»;

2) підпункт 29 пункту «а» статті 30 доповнити словами та символом «, а також затвердження тарифних декларацій щодо таких тарифів у встановленому законом порядку»;

3) частину першу статті 43 доповнити пунктом 38 такого змісту:

«38) затвердження тарифних декларацій щодо тарифів на житлово-комунальні послуги у порядку, встановленому законом;».

5. Абзац другий пункту 1 частини першої статті 18 Закону України «Про ціни і ціноутворення» (Відомості Верховної Ради, 2013, № 19-20, ст.190) доповнити словами та символом «, а також відповідності цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги затвердженим тарифним деклараціям».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити розроблення та перегляд нормативно-правових актів, що впливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова Верховної Ради
України**

Руслан СТЕФАНЧУК

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Гривко Сергій Дмитрович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000C00C310056D9E600
Дійсний до: 28.07.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
110д9/1-2026/173954 від 21.07.2026

2295972

